

*Odbor za ribištvo
predsednica*

6.12.2024

Bernd LANGE
predsednik
Odbor za mednarodno trgovino
BRUSELJ

Zadeva: Mnenje Odbora za ribištvo o dodatnem protokolu k sporazumu med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Kraljevino Norveško ter dodatnem protokolu k sporazumu med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Islandijo (2024/0052(NLE))

Spoštovani gospod predsednik!

Na podlagi sklepa koordinatorjev odbora PECH z dne 16. septembra 2024 je Odbor za ribištvo XX. januarja 2025¹ sprejel naslednje mnenje v obliki pisma za postopek 2024/0052(NLE), zlasti v zvezi z obema protokoloma z Norveško in Islandijo, če gre za zadeve, povezane z ribištvom.

S spoštovanjem!

Carmen Crespo Díaz
V vednost: Zakonodajno usklajevanje

¹ Pri končnem glasovanju so bili navzoči: [] ([predsednik/predsedujoči]), ... (podpredsednik), ... (podpredsednik), ... (pripravlavec mnenja), ... (za ...), ... (član v skladu s členom 216(7)), ... in ...)⁽¹⁾
⁽²⁾

MNENJE

Odbora za ribištvo in Odbora za mednarodno trgovino

o sklenitvi, v imenu Evropske unije, sporazuma med Evropsko unijo, Islandijo, Kneževino Lihtenštajn in Kraljevino Norveško o finančnem mehanizmu EGP za obdobje od maja 2021 do aprila 2028, sporazuma med Kraljevino Norveško in Evropsko unijo o norveškem finančnem mehanizmu za obdobje od maja 2021 do aprila 2028, dodatnega protokola k sporazumu med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Kraljevino Norveško ter dodatnega protokola k sporazumu med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Islandijo – 2024/0052(NLE)

Sprejeto XX. januarja 2025

A. ker je Komisija 4. marca 2024 predložila predlog (COM(2024)0097) za Sklep Sveta o sklenitvi, v imenu Evropske unije, sporazuma med Evropsko unijo, Islandijo, Kneževino Lihtenštajn in Kraljevino Norveško o finančnem mehanizmu EGP za obdobje od maja 2021 do aprila 2028, sporazuma med Kraljevino Norveško in Evropsko unijo o norveškem finančnem mehanizmu za obdobje od maja 2021 do aprila 2028, dodatnega protokola k sporazumu med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Kraljevino Norveško ter dodatnega protokola k sporazumu med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Islandijo,

B. ker je Svet 25. junija 2024 sklenil, da bo Evropski parlament pozval, naj odobri pregledani osnutek sklepa Sveta o sklenitvi navedenih sporazumov in dodatnih protokolov (dok. Sveta 10005/24), ker je Svet 5. septembra 2024 podpisal te štiri mednarodne dogovore, da bi se lahko izvajali začasno,

Odbor za ribištvo:

1. opozarja, da bi morali sporazumi s tretjimi državami o ribištvu temeljiti na trajnostnem in odgovornem izkoriščanju morskih vodnih virov ter na najboljših razpoložljivih znanstvenih mnenjih;
2. želi spomniti, kako pomembno je, da ribiške flote EU uveljavljajo svoje pravice do trajnostnega izkoriščanja ribjih staležev v severovzhodnem Atlantiku s predvidljivostjo in stabilnostjo v skladu z mednarodnim pravom ter večstranskimi ali dvostranskimi sporazumi o ribolovu, zlasti z Norveško;
3. poudarja, da so se odnosi EU z Norveško na področju ribištva od brexita močno poslabšali, in izraža globoko zaskrbljenost zaradi vse večje nepripravljenosti Norveške do sodelovanja z EU pri upravljanju ribištva in flot, ki izkoriščajo te vire;
4. v zvezi s tem želi spomniti na odločitve Norveške, da bo zmanjšala kvote EU za trsko in omejila dostop do voda na otočju Svalbard za plovila EU, kar je v nasprotju s Pariško pogodbo v zvezi s Spitsbergenom; opozarja tudi, da Norveška od leta 2021 določa enostranske kvote za skušo, ki znatno presegajo predhodno dogovorjene deleže ulova, na račun flot in gospodarskih subjektov EU, kar povzroča prekomerno izkoriščanje staležev; poleg tega opozarja, da

Norveška ne želi sodelovati v forumih za upravljanje ribištva v severovzhodnem Atlantiku pri pregledu dolgotrajnih dogovorov o delitvi in nasprotuje pomembnim ribiškim interesom EU v zvezi z drugimi skupnimi staleži, kot sta sled ali rdeči okun;

5. poudarja, da je norveški sistem obdavčitve CO₂ za ribiška plovila, ki lovijo znotraj 250 nm od temeljne črte (torej delno v mednarodnih vodah), popolnoma diskriminatoren do flote EU, saj norveška plovila za to prejmejo določeno obliko nadomestila; vendar priznava, da bo izjema, ki velja za Norveško pri globomorskem ribolovu, med letoma 2025 in 2028 postopno odpravljena;

6. obžaluje in izraža veliko zaskrbljenost, ker Norveška ruskim ribiškim plovilom še vedno omogoča dostop do štirih pristanišč;

7. poudarja, da je trg EU bistvenega pomena za norveške proizvode iz ribištva in akvakulture; meni, da bi bilo treba dostop do evropskega trga morske hrane odobriti le, če se Norveška zaveže, da bo zagotovila enake konkurenčne pogoje za ribiče iz EU in Norveške, ter pod pogojem, da bodo zaščiteni interesi EU, zlasti interesi ribičev in ribogojcev ter gospodarskih subjektov v vrednostni verigi morske hrane;

8. zato obžaluje, da je Komisija dosegla nesorazmeren dogovor o podaljšanju protokola o dodelitvi tarifnih koncesij za ribiške proizvode, uvožene iz Norveške, ki je bil izpogajan nepregledno in brez ustreznega posvetovanja; meni, da bi moral biti ta protokol umeščen v širši okvir odnosov EU z Norveško in pomeni zamujeno priložnost za uporabo vzvoda EU na drugih področjih, da bi to državo spodbudili k tesnejšemu sodelovanju z EU na področju ribištva;

9. odločno spodbuja Komisijo, naj uporabi popolnoma pregleden in celosten pristop k odnosom med EU in Norveško, tako da prednostni dostop do trga EU pogoji z zaščito legitimnih in zgodovinskih ribolovnih interesov Unije ter pomisleki glede trajnostnosti; v zvezi s tem pozdravlja dejstvo, da je Komisija začela dialog na visoki ravni o ribištvu med EU in Norveško, ter poudarja velik pomen tega dialoga, ki vodi do konkretnih rezultatov za gospodarske subjekte v ribiškem sektorju EU;

10. odločno pozdravlja predlog Komisije za uredbo o spremembi Uredbe (EU) št. 1026/2012 o nekaterih ukrepih za ohranjanje staležev rib v zvezi z državami, ki omogočajo netrajnostne načine ribolova (2024/224(COD)), katere cilj je okrepiti orodja EU za obravnavanje netrajnostnih ribolovnih praks tretjih držav in primerov, ko tretje države ne sodelujejo pri upravljanju ribištva v zvezi z ribjimi staleži skupnega interesa;

11. obžaluje, da se protokoli o trgovini z ribiškimi proizvodi med EU in Norveško oziroma Islandijo začasno že uporabljajo, ne da bi počakali na odobritev Evropskega parlamenta;

12. priznava vrednote in vzajemne koristi Sporazuma EGP, ki omogoča sodelovanje in dobre sosedske odnose ter zagotavlja predvidljivost za udeležence na obeh straneh, ter velik prispevek sporazumov o finančnem mehanizmu med Evropsko unijo in državami EGP k zmanjševanju gospodarskih in socialnih razlik v EGP;

13. vendar obžaluje, da Komisija ni objektivno utemeljila povezav med štirimi sporazumi in protokoli, ko je predlagala, da jih Svet sklene z enim samim sklepom (COM(2024)0097); poudarja, da Komisija nasprotno navaja, da so bili pregledi protokola o trgovini z ribami med

EU in Islandijo ter EU in Norveško opravljeni sočasno, vendar neodvisno od pogajanj o finančnih mehanizmih;

14. opozarja na dejstvo, da je bila pravna podlaga, ki jo je Komisija predlagala za sklenitev teh štirih različnih sporazumov in protokolov, drugačna, vendar se je Svet odločil, da jih predloži Parlamentu v odobritev kot en sam sveženj na isti pravni podlagi;

[Možnost 1 – zavrnitev protokola z Norveško]

15. glede na navedeno **izraža nestrinjanje s sklenitvijo Protokola, povezanega z ribištvom, med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Norveško**; zato Odbor za mednarodno trgovino prav tako poziva, naj zavrne sklenitev tega protokola z Norveško ter s tem tudi drugega protokola in sporazumov, s katerimi je neločljivo povezan v okviru sklepa z enotnim svežnjem;

[Možnost 2 – odobritev]

15. poziva Komisijo, naj pozorno spremlja izvajanje obeh protokolov in ob tem upošteva interese vseh strani; poziva Komisijo, naj uporabi ukrepe za odzivanje iz Uredbe (EU) št. 1026/2012, ki lahko zajemajo omejitve uvoza ribiških proizvodov ali dostopa do pristanišč EU, če dialog v dobri veri in sodelovanje z Norveško na področju ribištva še vedno ne bosta uspešna;

16. ponovno izraža veliko zaskrbljenost zaradi omejitev in neravnovesij protokola, povezanega z ribištvom, med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Norveško, vendar **poziva Odbor za mednarodno trgovino, naj priporoči odobritev štirih mednarodnih dogovorov kot enega svežnja**.

**PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE,
OD KATERIH JE PRIPRAVLJAVKA MNENJA PREJELA PRISPEVKE**

Predsednica v vlogi pripravljavke mnenja kot izključno pristojna izjavlja, da ni prejela nobenih prispevkov od subjektov ali oseb, ki bi jih bilo treba navesti v tej prilogi v smislu člena 8 Priloge I Poslovnika.